

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ДУ «ЦЕНТРАЛЬНИЙ МЕТОДИЧНИЙ КАБІНЕТ
З ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ МОЗ УКРАЇНИ»
ДО «ЦЕНТР ТЕСТУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ФАХІВЦІВ З
ВИЩОЮ ОСВІТОЮ НАПРЯМІВ ПІДГОТОВКИ «МЕДИЦИНА» І «ФАРМАЦІЯ»
ПРИ МІНІСТЕРСТВІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ»
ДВНЗ «ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І. Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО МОЗ УКРАЇНИ»

МАТЕРІАЛИ

**XV Всеукраїнської науково-практичної конференції
з міжнародною участю**

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

**(з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф)НЗ України
за допомогою відеоконференц-зв'язку)**

*17–18 травня 2018 року
м. Тернопіль*

Тернопіль
ТДМУ
«Укрмедкнига»
2018

УДК 378:61(063)(477)

Відповідальний за випуск: проф. А. Г. Шульгай.

Актуальні питання вищої медичної освіти в Україні (з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф)НЗ України за допомогою відеоконференц-зв'язку) : матеріали XV Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю (Тернопіль, 17–18 трав. 2018 р.) / Терноп. держ. мед. ун-т імені І. Я. Горбачевського. – Тернопіль : ТДМУ, 2018. – 540 с.

методика потребує оновлення. Сучасний рівень технічного розвитку дозволяє студентам швидко отримувати інформацію, тому одним з основних завдань викладача є допомога у відборі та осмисленні отриманих відомостей та контроль за самостійною роботою. Для історичних дисциплін можна використовувати пошукові завдання, круглі столи, творчі есе, квести, брейн-рінги, історичні ігри. Дослідження документів та ознайомлення з доробком науковців на сторінках періодики створить відчуття причетності до формування історичних знань, розв'є критичне мислення та пізнавальний потенціал. Таким чином буде забезпечено набуття студентством соціального досвіду, засвоєння духовного надбання українського народу, формування у молоді розвинутої загальної культури та патріотизму. Історичні дисципліни стимулюють мислення, являють технологію самоосвіти. Крім того, сприяють покращенню мовної культури студентів-медиків.

В Одеському національному медичному університеті на кафедрі суспільних наук студенти вивчають «Історію України та української культури», «Етнографію та демографію». Їхнє викладання не дублює шкільний курс, а виходить на більш високий рівень, спонукаючи студентів не тільки до оволодіння термінологічною лексикою, відтворення історичних фактів, але й до рефлексії знань, тобто до осмислення тих чи інших подій, розгляду їх у паралельній та вертикальній площинах, аналізу фактичної бази, історіографічних пошуків тощо. Важливим є подання історії не у вигляді нагромадження фактів, а у формі постійного дослідницького процесу. Студенти 2 курсу медичного факультету вивчають елективний курс «Народна психологія», який має надзвичайно важливе значення для формування у студентів наукового

світогляду, високих моральних якостей, підвищення загальнокультурного рівня, освоєння національних і загальнолюдських цінностей. У сучасних умовах суспільно-духовного життя України знання етнічної, національної психології є потробою кожної особистості, передумовою її повноцінного самоусвідомлення і розвитку, також сприяє гармонізації міжособистісних, міжнаціональних стосунків.

Особливо важливим в процесі гуманітаризації освіти постає принцип національної спрямованості. Керівництво університету та колектив кафедри суспільних наук усіляко популяризують українську мову та культуру, проводячи низку виховних заходів (концерти, конкурси, круглі столи тощо), готуючись до яких, студенти торкаються підвалин української духовності. Основне завдання виховного процесу на кафедрі - консолідація на базі багатой української культури та мови студентів-першокурсників, які прибули на навчання з різних куточків нашої країни. Кафедрою суспільних наук проводяться олімпіади та конференції з української мови, історії, культури, тематика яких стосується славетного минулого України.

Висновок. Історичний компонент має бути обов'язковою складовою частиною підготовки фахівців медичного профілю, він створить умови для розвитку історичного мислення, здатності пізнання минулого.

Література

1. Метрологія історична // Спеціальні історичні дисципліни: довідник: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / І.Н. Войцехівська (кер. авт. кол.), В.В.Томазов, М.Ф. Дмитрієнко та інші. – К.: Либідь, 2008. – С. 366–375

СТУДЕНТСЬКЕ САМОВРЯДУВАННЯ, ЯК ФАКТОР ФОРМУВАННЯ ЛІДЕРСЬКИХ ТА ПРОФЕСІЙНИХ ЯКОСТЕЙ У СТУДЕНТІВ-ІНОЗЕМЦІВ

Сінайко В. М., Тележний А. С., Титова Г. Ю.

Харківський національний медичний університет

Сучасні підходи до організації навчального процесу у вищих навчальних закладах (ВНЗ) визначаються системними змінами в організації та управлінні підготовкою лікарів відповідно до світових стандартів. Запровадження нових галузевих стандартів вищої медичної освіти у ВНЗ спрямоване на забезпечення доступності та адаптивності у навчальному процесі. Прийнятий закон №1187-2 «Про вищу освіту» наближає вищу освіту в Україні до світових стандартів та підвищує конкурентність вишів і науки, надає можливість ВНЗ стати більш незалежними від Міністерства освіти, самостійно визначати організацію навчального процесу. Згідно положення закону студенти можуть обирати викладачів та курси, які дійсно цікаві та необхідні, що має позитивний вплив на якість викладання [1]. Студентська молодь у всі часи була найбільш динамічною, безкомпромісною, творчою силою суспільства. Вона найбільш орієнтована в політичному перебігу подій, має чіткі соціальні позиції, виразні життєві ідеали. Тому саме студенти мають бути залученими до формування та розвитку змін у навчальному процесі ВНЗ. Саме на це і направлена робота студентського самоврядування — як форми управління, за якої студенти на рівні групи, курсу, гуртожитку, мають право самостійно вирішувати питання внутрішнього управління. Головна мета діяльності органів студентського самовря-

дування полягає передусім у створенні умов для самореалізації молодих людей в інтересах особистості, суспільства і держави. Органи самоврядування є не лише представницькими, вони активно виступають у ролі своєрідних посередників між адміністрацією університету, кафедри і студентською громадою, забезпечуючи їх ефективне спілкування. Самоврядування сприяє вихованню в студентів почуття причетності та відповідальності за те, що відбувається навколо них, показує реальний шлях змін на краще, допомагає виявляти і виховувати лідерів, дає їм перший досвід управлінської діяльності. Іноземні студенти потребують ще більш уваги в даному напрямку. З початком навчання в університеті вони відчують проблему в адаптації до іншого середовища і його умов у всьому – стиль життя, стиль навчання, мовні перепони, тощо [2]. Майже всі вони, згідно певного сімейного укладу життя в їхніх країнах, не мають досвіду самостійного життя, або навіть самостійного вирішення будь-яких питань. Також, ініціальні явища соціально-інформаційного вакууму, які студенти-іноземці відчують на собі, значно ускладнюють процес розкриття їхньої особистості. Крім того, студенти-іноземці потребують участі у процесі самоврядування значно більше, тому що цей вид роботи суттєво впливає на їх подальший професійний розвиток в інших країнах [3]. На теперішній час саме

на прикладі іноземних студентів особливо чітко видно, що не можна використовувати шаблонний підхід до розвитку студентського самоврядування у ВНЗ. Один із факторів, що ускладнює координацію співпраці з іноземцями - недостатній рівень володіння англійською мовою представників вітчизняного студентського самоврядування. Робота з іноземцями вимагає врахування особливостей культурних традицій, відмінностей системи освіти та державного управління в їхніх країнах: сучасні тенденції потребують застосування елементів корпоративної співпраці, командної роботи, на відміну від авторитарного стилю керівництва. Все вищезгадане дає можливість чітко усвідомити, що формування активу серед іноземних студентів має відбуватися за участі викладачів-менторів. Організація життєдіяльності студентів, включення їх в різні види діяльності із забезпеченням права вибору - універсальний метод заохочування до формування іноземними студентами власного активу. Широко застосовуються й традиційні методи: диспути, демонстрації, проблемні пошуки, самостійна робота, приклад, сугестія. Доцільними є методи переорієнтації зусиль вихованця з негативних справ на позитивні методи самовиховання. Необхідний синтез думки, слова і справи: "Verba docent, exemplate trahunt" — слова навчають, приклади захоплюють. Для того, щоб вихованці мали поведінку, відповідну суспільним ідеалам, необхідно мати прийнятні для цього міжособистісні стосунки, що формуються зусиллями вихователя за допомогою організації самодіяльності з усвідомленням її ідейної та моральної суті. Як відомо, надбанням людини є те, що вона сама здійснила і в процесі діяльності емоційно та раціонально пережила. В Харкові існують та розвиваються близько десяти організацій студентів-іноземців медичних вишів, що об'єднані бажанням професійного росту та розвитку. На сьогодні існують такі організації, як ASIMS, EMSA, Cor Fortis, NMSA, ICMA etc. Роботу організа-

цій студенти базують на наступних принципах самоврядування: самостійність і незалежність студентських рад у межах своїх повноважень, захист прав і законних інтересів студентів, виборність виконавчих органів, їх підконтрольність, підзвітність і відповідальність перед студентським колективом, колегіальність, гласність і врахування громадської думки, поєднання інтересів особи і всього колективу, взаємодія з колективом студентів, громадськими організаціями.

Організація і робота студентського самоврядування допомагає студентам оволодіти навичками роботи у команді, навчитися висловлювати власну думку, бути ініціативними, набути досвід організаторської діяльності, вдосконалити комунікаційні здібності та практичні навички, навчитися проводити наукові дослідження та презентувати отримані результати. За розвитком студентського самоврядування має послідувати очікуваний результат - посилення відповідальності кожного студента за кінцевий результат своєї праці.

Література

1. Бородін Є. І., Тарасенко Т. М. Розвиток студентського самоврядування як напрям державної підтримки молоді в Україні / Є. І. Бородін, Т. М. Тарасенко // Державне управління та місцеве самоврядування. Збірник наукових праць. – 2010. – Вип. 4 (7). – С. 183–191.
2. Нова динаміка вищої освіти і науки для соціальної зміни і розвитку: Комюніке // Всесвітня конференція з вищої освіти, ЮНЕСКО, Париж, 5–8 липня 2009 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/952_011/print1382993408075633
3. Студентське самоврядування в інших країнах // Громадська ініціатива «Студентський захист» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.studzahyst.org.ua/content/studentske-samovryaduvannya-v-inshih-krayinah>

ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС НА КАФЕДРІ ПАТОЛОГІЧНОЇ АНАТОМІЇ ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ: РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Сорокіна І. В., Омельченко О. А., Мирошніченко М. С., Плітень О. М., Сімачова А. В., Галата Д. І.

Харківський національний медичний університет

Вступ. Важливою складовою вітчизняної освітньої системи є вища медична освіта [2], пріоритетним завданням якої є підготовка висококваліфікованих, досвідчених і конкурентоспроможних медичних кадрів [6] відповідно до загальноприйнятих міжнародних норм викладання з урахуванням особливостей та інтересів національної системи охорони здоров'я [5].

Одне з центральних місць у процесі формування особистості сучасного лікаря посідає патологічна анатомія, особливість якої полягає в тому, що вона, з одного боку, є фундаментальною, а з іншого боку – клінічною дисципліною. Патологічна анатомія, як відомо, вивчає структурні зміни в органах і тканинах при різних захворюваннях. Знання морфологічних основ хвороб, їх етіології і патогенезу необхідні для осмислення теоретичних основ медицини, для розуміння й пояснення клінічної симптоматики хвороб, для формування клінічного мислення та здатності до клініко-морфологічного аналізу захворювання в кожному конкретному випадку [1].

Мета – висвітлення особливостей освітнього процесу

на кафедрі патологічної анатомії Харківського національного медичного університету.

Основна частина. Кафедрою патологічної анатомії Харківського національного медичного університету, яка є опорною в Україні з дисципліни «Патоморфологія», накопичений величезний досвід викладання вище зазначеної дисципліни, який був закладений ще з 1867 року засновником та першим завідувачем даної кафедри професором Душаном Федоровичем Лямблем.

Співробітники кафедри патологічної анатомії в ході навчального процесу, що складається з лекцій, практичних занять і самостійної роботи студентів, використовують класичні та сучасні освітні технології, постійно вдосконалюють програму з «Патоморфології», враховуючи, по-перше, появу нової і сучасної інформації з даної дисципліни у зв'язку з науково-технічним прогресом, по-друге, профілізацію викладання з урахуванням специфіки факультетів, а, по-третє, постійне скорочення аудиторних годин і збільшення часу, відведеного на самостійну позааудиторну роботу.

<i>Сельський П. Р., Боднар Я. Я., Волошин В. Д., Миколенко А. З., Головата Т. К., Франчук В. В., Дацко Т. В., Фурдела М. Я., Трач Росоловська С. В., Орел Ю. М., Слива А. Ф., Юрик І. І., Гладій О. І.</i> ОБґРУНТУВАННЯ ОБ’ЄКТИВНОСТІ МЕТОДИКИ СЕМЕСТРОВОГО ТЕСТОВОГО ІСПИТУ З ПАТОМОРФОЛОГІЇ	263
<i>Сельський П. Р., Вольська А. С., Фурдела М. Я.</i> ОРГАНІЗАЦІЯ ПІДГОТОВКИ ІНОЗЕМНИХ ГРОМАДЯН НА ДОДИПЛОМНОМУ ЕТАПІ У ТЕРНОПІЛЬСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ІМЕНІ І. Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО.....	264
<i>Сенетий Д. П.</i> ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ЕЛЕКТИВНИХ КУРСІВ НА ОСНОВІ ОНЛАЙН-КОНТЕНТУ З СУСПІЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН У МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ	265
<i>Сергета І. В., Фещук Н. М., Ваколюк Л. М., Краснова Л. І., Браткова О. Ю., Дударенко О. Б., Шевчук Т. В., Мостова О. П., Панчук О. Ю.</i> АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ФІЗІОЛОГІЇ ТА ГІГІЄНИ ПРАЦІ У СТРУКТУРІ ВИКЛАДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ “ОХОРОНА ПРАЦІ В ГАЛУЗІ” У ВИЩИХ МЕДИЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ УКРАЇНИ.....	266
<i>Сиволап В. Д., Кисельов С. М., Назаренко О. В.</i> СУЧАСНІ МОЖЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ.....	267
<i>Сиволап В. В., Лихасенко І. В.</i> ОПТИМІЗАЦІЯ ПРАКТИЧНО-ОРІЄНТОВАНОГО ВИКЛАДАННЯ ПРОПЕДЕВТИКИ ВНУТРІШНЬОЇ МЕДИЦИНИ ІНОЗЕМНИМ СТУДЕНТАМ З АНГЛОМОВНОЮ ФОРМОЮ НАВЧАННЯ	268
<i>Сиволап В. Д., Солов’юк О. О., Назаренко О. В.</i> ВИКОРИСТАННЯ ОНЛАЙН-КУРСІВ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ЯК ФОРМИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ НА КАФЕДРІ ВНУТРІШНІХ ХВОРОБ 1	268
<i>Сиволап В. Д., Лашкул Д. А.</i> ВДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ НА БАЗІ ТЕХНОЛОГІЇ ОНЛАЙН-КУРСІВ	269
<i>Сидоренко С. В.</i> ФОРМУВАННЯ ТОЛЕРАНТНОСТІ В УМОВАХ НАВЧАННЯ З ІНОЗЕМНИМИ СТУДЕНТАМИ.....	270
<i>Сипливий В. О., Доценко В. В., Грінченко С. В., Євтушенко Д. В., Петюнін О. Г.</i> ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ЗАГАЛЬНОЇ ХІРУРГІЇ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНОГО ПРОЦЕСУ У ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ НА КАФЕДРІ ЗАГАЛЬНОЇ ХІРУРГІЇ №2.....	271
<i>Сирцов В. К., Зідрашко Г. А., Алієва О. Г., Таврог М. Л., Сидорова І. В.</i> ДО ПИТАННЯ ПЕРЕВІРКИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ.....	272
<i>Сікорська О. О., Уварова О. О.</i> ІСТОРИЧНІ ДИСЦИПЛІНИ В МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ В УМОВАХ ГУМАНІТАРИЗАЦІЇ ОСВІТИ	272
<i>Сінайко В. М., Тележний А. С., Титова Г. Ю.</i> СТУДЕНТСЬКЕ САМОВРЯДУВАННЯ, ЯК ФАКТОР ФОРМУВАННЯ ЛІДЕРСЬКИХ ТА ПРОФЕСІЙНИХ ЯКОСТЕЙ У СТУДЕНТІВ-ІНОЗЕМЦІВ.....	273
<i>Сорокіна І. В., Омельченко О. А., Мирошниченко М. С., Плітень О. М., Сімачова А. В., Галата Д. І.</i> ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС НА КАФЕДРІ ПАТОЛОГІЧНОЇ АНАТОМІЇ ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ: РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ.....	274
<i>Скоробогатова О. В., Рижова І. П.</i> СУЧАСНІ ПІДХОДИ ОЦІНКИ ЯКОСТІ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ	276
<i>Скрипникова Я. С., Іванько О. Г.</i> ЕЛЕКТРОННЕ ОПИТУВАННЯ ЯК ОДИН ІЗ ЗАСОБІВ МОНІТОРІНГУ ЯКОСТІ НАДАННЯ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ У ВИЩІ	276
<i>Соколова Л. І., Антоненко К. В., Довбонос Т. А.</i> МІЖДИСЦИПЛІНАРНЕ ЗАСІДАННЯ ЯК ФОРМА СТУДЕНТСЬКОГО НАУКОВОГО ЗІБРАННЯ	276
<i>Спахі О. В., Пахольчук О. П., Барухович В. Я., Анікін І. О., Кокоркін О. Д.</i> САМОСТІЙНА РОБОТА ЯК ЕФЕКТИВНИЙ НАПРЯМОК НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ НА КАФЕДРІ ДИТЯЧОЇ ХІРУРГІЇ.....	277
<i>Старкова І. В., Мєліхова Т. В.</i> НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОПАНУВАННЯ АКУШЕРСТВА ТА ГІНЕКОЛОГІЇ АНГЛОМОВНИМИ СТУДЕНТАМИ.....	278
<i>Старченко І. І., Филенко Б. М., Ройко Н. В., Проскурня С. А., Прилуцький О. К.</i> ДЕЯКІ АСПЕКТИ НАВЧАННЯ МІКРОСКОПІЧНОЇ ДІАГНОСТИКИ НА ЕТАПІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ ЛІКАРІВ-ПАТОЛОГОАНАТОМІВ	279